

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 5235 від 12.03.2021
Народний депутат України
М. Заремський

ВИСНОВОК **на проект Закону України «Про внесення змін до Кодексу цивільного захисту України»**

Законопроект, як зазначається у пояснювальній записці до нього (п. 2), «розроблено відповідно до вимог Конституції України з метою захисту населення та майна на території України від повеней та їх наслідків шляхом їх попередження». Відповідно до цього Кодекс цивільного захисту України (далі – КЦЗ) пропонується доповнити ст. 43¹, згідно з якою запроваджується «моніторинг та аналіз річкової системи України щодо застереження повеней та затоплень».

У результаті прийняття проекту, на думку суб'єкта права законодавчої ініціативи, «прогнозується зниження рівня збитків, завданих внаслідок повеневих ситуацій та затоплень» (п. 8 пояснювальної записки до нього).

Проект не включено до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165-ІХ. Також вказаний проект не включено до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2020 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 16.06.2020 № 6895-ІХ.

Розглянувши проект, Головне управління вважає за необхідне висловити щодо його змісту наступні зауваження.

1. У проекті пропонується КЦЗ доповнити новою ст. 43¹ «Моніторинг та аналіз річкової системи України щодо застереження повеней та затоплень». З цього приводу необхідно зауважити, що вказана стаття у цілому «не вписується» в контекст цього Кодексу, містить незавершені механізми правового регулювання відповідних правовідносин.

1.1. Так у ч. 1 нової ст. 43¹ КЦЗ передбачається, що «з метою запобігання повеней та затоплень на річках України суб'єкти цивільного захисту відповідно до цього кодексу в межах своїх повноважень проводять моніторинг та аналіз стану річок, річкових басейнів та річкових систем, які входять до їх територіальної юрисдикції». Однак із змісту цього положення вбачається незрозумілим, які правовідносини у даному випадку регулюються «відповідно до цього кодексу»: чи стосується це суб'єктів цивільного захисту,

які мають визначатись відповідно до норм КЦЗ, чи це стосується порядку здійснення моніторингу та аналізу стану річок, річкових басейнів та річкових систем. Звертаємо увагу, що чинна ст. 43 КЦЗ регулює правові відносини щодо «моніторингу та прогнозування надзвичайних ситуацій». Відповідно до ч. 2 цієї статті «моніторинг надзвичайних ситуацій - це система безперервних спостережень, лабораторного та іншого контролю для оцінки стану захисту населення і територій та небезпечних процесів, які можуть призвести до загрози або виникнення надзвичайних ситуацій, а також своєчасне виявлення тенденцій до їх зміни». У проекті ж не надається визначення «моніторингу стану річок, річкових басейнів та річкових систем». А тому незрозуміло, чи такий вид моніторингу є частиною моніторингу надзвичайних ситуацій, чи це окремий вид моніторингу.

Також проектом не визначається, у чому полягає зміст аналізу стану річок, річкових басейнів та річкових систем, та які відмінності між таким аналізом та моніторингом.

1.2 Аналогічно із змісту проекту незрозуміло, які органи відносяться до «суб'єктів цивільного захисту». Звертаємо увагу, що чинна ст. 6 КЦЗ визначає «суб'єктів забезпечення цивільного захисту». Таким чином, без чіткого визначення суб'єктів виконання зазначених моніторингу та аналізу, практична реалізація запропонованого положення буде ускладнена або унеможливлена.

Зауваження щодо суб'єктного складу є актуальними і до ч. 2 нової ст. 43¹ КЦЗ.

1.3. Відповідно до ч. ч. 2-3. ст. 43¹ «суб'єкти цивільного захисту відповідно до цього кодексу подають квартальний та річний звіт про стан річок, річкових басейнів та річкових систем які входять до їх територіальної юрисдикції. Звіт подається до РНБО протягом 20 днів після закінчення звітного періоду»; «РНБО на підставі отриманих звітів приймає відповідні рішення чи рекомендації щодо покращення стану річок, річкових басейнів та річкових систем України та профілактики повеней та затоплень на них». На думку Головного управління, покладання на суб'єктів цивільного захисту зобов'язань подавати квартального та річного звітів до Ради національної безпеки і оборони України, яка відповідно до п. 1 ч. 2 ст. 6 КЦЗ є одним із суб'єктів забезпечення цивільного захисту, що здійснює *координацію* діяльності органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту у межах своїх повноважень, є сумнівним. Окрім того, відповідні положення проекту (ч. ч. 2-3 ст. 43¹) не узгоджуються із ч. 5 ст. 43 КЦЗ, відповідно до якої порядок функціонування системи моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій, проведення моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій, перелік установ та організацій, які належать до суб'єктів моніторингу, спостереження, лабораторного контролю і прогнозування надзвичайних ситуацій, *визначаються Кабінетом Міністрів України*.

Звертаємо також увагу, що у чинних нормах КЦЗ відсутнє посилання на аббревіатуру «РНБО» як на скорочення назви Ради національної безпеки і оборони України, що пропонується. Таке скорочення не може використовуватись.

2. Проект має внутрішні неузгодження. Зокрема, у назві ст. 43¹ зазначається про «моніторинг та аналіз річкової системи», а у його тексті йдеться про «моніторинг та аналіз стану річок, річкових басейнів та річкових систем», що є різними поняттями. Однак Водний кодекс України (далі – ВК України), який є базовим законодавчим актом у сфері регулювання водних відносин в Україні (ч. 2 ст. 2 ВК України), взагалі не містить терміну «річкова система», а лише терміни «річки», «водні басейни». Тому застосування терміну «моніторинг та аналіз річкової системи», є юридично некоректним і не узгоджується із ВК України.

3. Згідно з п. 5 пояснювальної записки до проекту «станом на дату подання законопроект не потребує додаткових видатків з державного бюджету України». Однак методи роботи з відповідних «моніторингу та аналізу» потребують фінансування. У цьому аспекті звертаємо увагу на положення ч. 3 ст. 91 Регламенту Верховної Ради України, згідно з якою «у разі внесення законопроект, проекту іншого акта, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету (надходжень бюджету та/або витрат бюджету), суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки)».

4. Проект потребує техніко-юридичного доопрацювання. Зокрема, за вимогами законодавчої техніки законопроекти про внесення змін мають складатися з двох розділів (або пунктів). У першому мають викладатися зміни до відповідного закону (чи законів), а у другому – термін набрання чинності законом та доручення, пов'язані із запровадженням відповідного закону в життя.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: М. Муравська

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01
Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2021/140168 від 23.04.2021

486517